

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apodixes, Sive Demonstrationes Tres Horrendarvm Blasphemiarvm Ecclesiae A Calvino Reformatae, Circa tres primos Symboli Catholici Articulos

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphaliae, 1608

Capvt XVII. Caluinistarum Deum non esse omnipotentem, quod absoluta
caveat potentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35415

Christo patiente. *Stat ecce Dominus has fores intra; Nouum hoc dignumq; vero maximo miraculo. Audi (ne omnes commemorem) D. Cyrillum lib. 12. in Ioannem ca. 53. Clausis, inquit, foribus repente Dominus natura rerum superata ingressus ad discipulos est. Nullus igitur querat, quomodo clausis ianuis Corpus Domini penetravit, cum intelligat non de homine nudo, quales nos sumus, sed de omnipotenti Dei Filio hæc ab Euangelista conscribi. Pudeat igitur etiam atq; etiam Prædicantem tanta libertate in his eludendis mysterijs occupari, quæ maiores nostri nunquam satis potuerunt admirari.*

Ad quartum crassæ cuiusdam inscitæ homo omnis syncerioris philosophiæ & scientiarum solidarum imperitissimus, Iesuitas redarguit, qui nesciant cælos aëris instar sua raritate tenuitateq; naturali ascensuro Christo celsissime, de quo paulo post.

CAPVT XVII.

Calumnistarum Deum non esse omnipotentem, quod absoluta careat potentia.

INter alia argumenta impotentia Dei Calvinistici in 6. thesi hoc est: Omnipotens dici nõ meretur, qui absolutam independentemq; in agendo non habet potentiam, ita ut pro suo nutu quodcumq; voluerit disponere

H 3 agereq;

agereque possit. At huiusmodi potentiam non habet Deus Calvinianus etiam ipsorum Calvinistarum aperta confessione. Non igitur Calvinistarum Deus est omnipotens. Assumptio è Caluino alijsque probata est I. ex 3. Inst. c. 23. §. 2. *Neq; tamen ingerimus commentum absolute potentia, &c.* Sed occurrit Prædicans primū, Caluino Deum plura posse quam velit re ipsa. At enim in eo more suo aduersatur nō obscuris Caluini elogijs: ait enim I. Inst. c. 17. §. 2. *Quod voluntas Dei sit vnica iustitia regula & iustissima causa rerum omnium. Non illa quidem absoluta voluntas, de qua garrunt Sophista impio profanoq; dissidio separantes eius iustitiā à potentia, sed illa moderatrix rerum omniū prouidentia.* Quibus verbis vt manifestè cauillatur absolutam in Deo voluntatem, ita eandem iustitię regulā causamue rerum esse posse inficiatur, vt proinde re ipsa plura nō possit voluntate absoluta, quam rerum moderatrix prouidentia, ordinariaque dicat. Deinde li. 3. Inst. c. 7. §. 5. B. Augustinum carpens, quod fateretur posse quidem Dominum, si vellet, hominem mortalem in angelicam puritatem euehere, sed tamen neq; id fecisse vnquam, nec facturū, q̄ aliter in scripturis asseruisset, in hæc tandē verba erumpit: *ideo cauillis non esse obnoxiam sententiā, si quis dicat fieri non posse, quod non futurum scriptura pronunciat.* Quod idem est, ac si dicas in Deo nō esse absolutam potentiā, qua aliter rem quampiam facere possit, quam ab æterno semel facere constituit,

Resp. præ-
dicantis.

Refellit. I.

stituit, vel se facturum manifestavit. Quid igitur? miser Calvinianus Deus absoluta potētia sua nō potest vel ex lapidibus suscitare filios Abrahæ (de quib. Matth. 3.) vel duodecim legiones angelorum submittere Christo (de quibus Matth. 26.) quia neutrum ab æterno facere cōstituit, fieriq; nō potest, quod facere non decreuit. quib. etiam prædicantem cōfundas §. 63. non in Latino sed Germanico aucto plus satis dicta duo exempla pro Caluino vsurpare conantem. Subiungit deinde secundā solutionē, Caluinum in Catechismo breui, ad art. 1. & 3. Inst. c. 23. §. 2. absolutam Dei potentiam non agnoscere in negotio prouidentia & predestinationis. Sed ad eone hebes est, prædicās, vt nec dum sciat ad cōfirmandas quæstiones particulares, argumenta propositionesq; assumi à genere atq; vniuersales? Esto, agat inibi de predestinatione singulatim, quid tamen id prohibet, ad probandū adferri enunciātū generale? Nonne clare ait. *Non ingerimus cōmentum absoluta potentia, quod sicut profanum est; ita merito detestabile nobis esse debet?* Nōne apertè scribit in Cōment in c. 23 Isaia: *Istud somnium de potestate absoluta in Deo, quam Scholastici introduxerunt est execranda blasphemia?* Eadem assumptio corroborata est ex Beza negante vniuersaliter verum esse illud Angeli: Non est impossibile apud Deum omne verbum. Respondet Prædicans: Verum non esse angeli dictum secundum Bezam in ijs quæ con-

Caluino non potest Deus ex lapidibus suscitare filios Abrahæ.

Responsio prædicantis secunda

Apud Deū Calvinian, aliquod verbum est impossibile.

contradictionem includunt. Sed falsum prædicat Prædicans. Beza enim id intelligit, de ijs quæ factu impossibilia non sunt, qualia de Quantitate & eius affectionibus contra Calvinistarum deliria sunt explanata.

Ultima probatio fuit à Spina & Sureo ministris Calvinianis sumpta, quibus Parisijs in colloquio teste Feuardentio, Deus efficere nulla vi potuit, vt Camelus vel funis nauticus per foramen acus trāsiret. Ad hanc respondet §. 79. Feuardentium testem esse planè mendacem. At vnde hoc illi cōstat? ex authore quopiam? non. Sed ex patre mēdaciorem, qui docuit mentiri prædicantes. Ipsimet enim ministri citati, suo in publico scripto post colloquium edito testati sunt verum Feuardentij fuisse testimonium. Post hæc cōcionatus nonnulla de diuinæ potentæ obiecto, vt verbi Ministrum ubiq; agnoscas, ait §. 80. falsum esse Christum affirmare Matth. 19. Camelum per foramen acus transire posse. Sed multis hanc ad rem nihil est opus. ait Chrittus facilius esse camelum transire per foramen acus, quam diuitem intrare in regnum cælorum: at potest diues intrare in regnum cælorum, vt Abrahamo, Isaaco, Iacobo, Dauidi, alijsq; accidisse nouimus, poterit ergo etiam camelus, quod est facilius, transire per foramen acus. Cognouerunt hoc vetusti patres, Origenes, Hieronymus, Hilarius, Chrysoft. in Matth. Am-

Vorstius ab
ijs pro qui.
bus pugnat
iugulatur.

Camelum
posse trāsire
per foramen
acus.

Ambros. in Lucam, August. in lib. 2. Euangel. quest. q. 47. Quid? quod ipse prædicās sibi cōtrarius ibidem id cōcedat? subijcit enim: *Comparatione quadam ficta hic utitur Christus, eiusq; adminiculo rem impossibilem* (diuitis in cælum introitum) *per aliam planè similem* (transitum cameli per foramen acus) *sed iudicio nostro minus possibilem illustrare instituit.* Si æquè impossibilis est transitus cameli per acum, atq; est locupletis in cælum ingressus, ergo vel neutrum vllò fieri modo poterit, vel si alterum fieri potest, poterit etiam alterum, vtpote prædicāti plane simile. At diues permanens diues prædicanti potest Deo opitulante per gratiã introire in regnum cælorum. Poterit igitur etiam camelus, permanens camelus & absq; ipsius in particulas sectione transire per foramen, & non hominis modo, sed & Cameli grande vastumq; corpus quibit esse non tantum in spatio hostiæ, sed etiam aciculæ. At opponit prædicans, posse camelum per acum trajici, si hæc præter naturã dilatetur, vel elephas in aliam formam mutetur. Verum id, si fiat, non erit miraculũ in transeundo, in quo id agnoscunt veteres, sed in Camelo transmutando vel foramine ampliando. Deinde qui minimum ferri, quod foramen acus circumplectitur, ita dilatare potest, vt per spatium millecuplo maius loco suo naturali, & quod camelo sit permeabile, se fundat, cur nõ is etiam vel fer-

Prædicans
iugulatur
ex sua re-
sponzione:

Camelus
grandis in
acus for-
amine po-
t est esse.

Subterfugi-
um prædi-
cantis.

Refell. 1.

2.

rum vel corpus aliud grandius in locum mil-
lecuplo minoré destituere possit? cur nõ ho-
minem sub hostia occultare queat? Hactenus
argumenta à calumnijs Calvinisticis vendica-
uimus, modo philosophiam eius audiamus.

CAPVT XVIII.

Philosophia Calvinopredicantica.

Quid sit lo-
cus latissi-
mè sumpt^o
docetur
predicans.

Mirificè in sua sibi noster hic Suffenus
Calvinianus Philosophia placet. Hinc
enim §. 75. Iesuitas elato supercilio, velut cras-
sa quadam inscitia circa naturã cælorum cir-
cumseptos despicit, & §. 66. non leuiter eos er-
rare in assignanda generali natura loci cõten-
dit, ijsdem alijs alibi modis insultat. Excutia-
mus igitur non nihil huius mustei Sophi do-
ctrinam admirabilem. Primo inquit Iesuitis
loci in genere sumti definitionem esse; q̃ sit
superficies corporis continentis. Atqui lucu-
lentum id est mēdacium. Nam Iesuitæ locum
in cõmuni sumptum distribuunt in locum ex-
trinsecū, quem Aristoteles definierit, superfi-
ciem corporis cõtinentis; & intrinsecum, qui
sit ipsum vbi. Ita Toletus 4. Physicorum. qu.
8. Suarez in Metaph. disp. 51. sect. 2. Conim-
bricenses ad cap. 4. in Antepredicamentis q.
1. artic. 3. ad 1. ita scribunt: dicta intelligantur
de loco Physico & Extrinseco, superficie sci-
licet, corpus ambiète. Nam locus intrinsecus,
feu